

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIE:

Van één tot zes regels. f 1.00.
 Voor elke regel meer. 0.15.
 Behalve de 35 cts. zegelgeld.
 Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden,
 worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
 recht daaronder begrepen.

DONDERDAG 6 APRIL.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schomveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.

Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.

Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
 per jaar, met vooruitbetaling bij het nemen van het
 abonnement f 70, Ned. Cour.

Naar het schijnt is de „kunstgreep“ waarvan de heer VAN HALL zich, naar onze gissing, zou willen bedienen bij zijne retraits als Minister van finantiën zonder dankbetuiging voor de, in die betrekking bewezen diensten, geene gissing meer. Althans de Haagsche Correspondent der *Arnhemse Courant* zegt duidelijk, dat de nieuwe Minister van Finantiën de conversiewet zal intrekken, en dat de beantwoording van het verslag der Tweede Kamer allen geschied is, om de eer der retraits van den heer VAN HALL te dekken.

De benoeming van dr. A. Vrolik tot Minister van Finantiën heeft niemand verrast. Reeds voor drie weken was die zoo goed als zeker, en alleen het langdurig stilzweigen der *Staats-Courant* deed het vermoeden opkomen, dat die benoeming kon zijn afgesprongen. Voor dit uitsel bestond, echter, geene andere reden dan de volgende. De heer van Hall stelde er grooten prijs op, in de gelegenheid te blijven, zijn conversieplan tegen het verslag der Tweede Kamer, waarin zulke eene scherpe en algemeene veroordeeling van zijn ontwerp is opgesloten, te verdedigen. Hij wilde dat verslag nog beantwoorden, ten einde zijne retraits meer eervol te maken. Dit is thans gebeurd. Laatstleden Zaterdag is zijne Memorie van Beantwoording aan de leden der Tweede Kamer rondgezonden. Dit neemt echter niet weg, dat zijn opvolger onmiddellijk het conversieplan zal intrekken; want gelijk gezegd is, het was niet te doen om dat plan, maar alleen om de eer van de retraits des heeren van Hall te dekken.

Wij zien ook nu nog niet in, dat aan een zoodanige retraits de qualificatie van *honorable* zou toekomen. Integendeel wenschen wij, indien het blyken mogt, dat inderdaad slechts met zoodanig doel de Memorie van Antwoord geschreven is, de vragen wel eens te zien beantwoord:

Of de Vertegenwoordiging een comediespel is? Of de heer VAN HALL zich, gelijk in vroegeren tijd, ook nu nog verbeeldt de hoofdman te zijn van marionetten, die op den wenk springen en buigen en knikken?

Of de waardigheid der Tweede Kamer niet gekrenkt wordt, wanneer men, onder het voorwendsel van haar met een „gunstiger licht“ bekend te maken, van haar eene revisie eischt van het eenmaal, met naauwgezetheid geveld vonnis — en zulks met de overtuiging, dat het „gunstiger licht“ slechts het spiegellicht is van den goochelaar; en met het bewustzijn, dat het eerste vonnis niet anders dan bekrachtigd kan worden?

Of, om de ministeriële waardigheid te handhaven, en waar ze, door eigen onkunde, of door halstarrig doordrijven gevaar loopt, te redden, de Kamer en de Natie door een Minister mag worden ten toon gesteld als de bedoelingen eens Ministers miskennende, als de wijsheid niet begrijpende, welke die Minister voor-geeft te verkoopen?

Of eene retraits, op zoodanige manoeuvre gebouwd, niet veeleer de handeling zou nabijkomen van een kind, dat, door zijn meester gekastijd, maar om de nederlaag voor zijn speelmakkers te verbergen, met de handen in de hoeken alleker vlotte sprongen en gesticuleert?

Men heeft meer dan eens opgemerkt, dat de anti-revolutionnaire partij lastig en twistziek is.

De onlangs gehouden beraadslagingen over de verhooging van sommige posten der begroting van het Departement van Oorlog over 1854 leveren daarvan op nieuw meer dan een bewijs.

De Minister van Oorlog achtte die verhooging noodzakelijk op dit oogenblik. Zoo het scheen gaf de verhooging der prijzen van het brood en de fourrages, daartoe de eerste aanleiding; daarbij kwamen de meerderste uitgaven voor het kamperen der troepen, en eindelijk was de aanvulling van het Limburgsche bondscontingent, met de verlenging van den dienstdag der miliciens, eene gegronde reden tot de voorgestelde verhoging. — Maar wie zal ontkennen, dat deze redenen onder buitengewone omstandigheden moesten geteld worden?

De heer GROEN VAN PRINSTERER begreep juist daartoe te maken eene twistvraag:

„Wij zijn sedert December, ten aanzien van onze eigene positie in een enigzins beteren toestand gekomen. Het gevaar ligt in de algemeene strekking van de gebeurtenissen van onzen leeftijd; daarin ligt de onmisbaarheid van eene dergelijke voorziening als nu wordt gevraagd. Het gevaar van die algemeene strekking is te grooter, hoe nader het jaar 1848. On-doordachte bezuinigingen zijn sedert jaren in het werk gesteld.“

Om de tegenovergestelde rigting, die de anti-revolutionnaire partij in het spoor hielp, te duidelijker te doen uitkomen, moet, naar de meening van den heer GROEN, het cijfer van de begroting voor Oorlog aanmerkelijk worden verhoogd, en dat cijfer is een normaal cijfer.

Is dat nu vaderlandsliefde en behartiging van het nationale welzijn?

„Ondoordachte bezuinigingen.“ De heer THORBECKE wees er op, dat op het ingekrompen cijfer voor Oorlog was overgehouden in 1850 f 443,000, in 1851 f 341,000, in 1852 f 339,000.

„Ondoordachte bezuinigingen.“ De Minister van Oorlog zeide in December 1852: „Ik wil het cijfer niet „hooger laten komen, wyl ik hoop en ook besloten heb, op andere artikelen bezuinigingen te maken.“ De Minister stelde zich voor hetgeen hij op sommige artikelen zou bezuinigen, ter aanvulling van andere te doen strekken. Maar hij verlangde geen hooger eindcijfer; want, voor de som, die sinds de laatste jaren was toegestaan, „was veel voor het herstel van ons leger“ gedaan geworden.

De heer GROEN zegt: „Thans is de Minister in eene tegenovergestelde rigting, en die ondersteun ik.“ Hij wil den Minister van Oorlog tot verhooging van het normaal cijfer der begroting dwingen.

De heer THORBECKE verklaarde niet genegen te zijn, om mede te werken tot eene verhooging van den gewonen staat van oorlog, van de begroting van Oorlog voor goed; maar wel, om aan den Minister van Oorlog twee en drie miljoen toe te staan, zoo de noodzakelijkheid tot bescherming van onze onafhankelijkheid, tot bescherming van de vrijheid onzer beweging en handeling werd betoogd. Met dat doel en om dat duidelijk te doen uitkomen, werd door hem een amendement voorgesteld, namelijk, om in het considerans te voegen de woorden: „Uit hoofde van bijzondere omstandigheden.“

De Minister van Oorlog verklaarde zich bereid, dit amendement, namens de Regering, over te nemen, en dit juist scheen den heer GROEN te mishagen. Met eene ironie, welke het minst voegt in den mond van het hoofd eener partij, die zich bij uitnemendheid de Christelijke noemt, zeide hij:

„Ik doe gaarne zooveel mogelijk genoegen aan iedereen, vooral aan ieder lid van deze Kamer. Evenwel het geachte lid uit Almelo, de heer van Hoëvell, zal bij onze parlementaire verhouding, het mij niet ten kwade duiden, zoo ik gisteren met schrik vernomen heb, dat hij mij met onverdeeld genoegen gehoord had en nu tegen de wet was. Hij heeft mij te meer leed gedaan, want de vroege overtuiging dat, als ik niet gesproken had, hij vóór zou hebben gestemd. Het geachte lid uit Dokkum heeft mede gezegd, dat, terwijl hij in een toestand van onzekerheid in de Kamer gekomen was, ik hem tot beslissing gebracht had; ik twijfel niet of dit is het geval ook met andere leden, die zich gisteren tegen de wet hebben verklaard. Ik ben dus voor het Ministerie een ongelukkig bondgenoot en onderstel, dat het mij liever tot tegenpartij dan tot medestander zal hebben.“

Wij gelooven, dat ook in dienzelfden zin moet worden verklaard, als de heer VAN HALL spreekt van „mijn wezenlijk hooggeschatten vriend“ en de heer GROEN van den heer VAN HALL getuigt, „diens vriendschap hoog te waarden.“ Het Hollandsche volk, dat van de parlementaire vormen niets afweet, zou 't eenvoudig noemen: „Jan foet Piet en Piet foet Jan.“

Maar nu gaat de heer GROEN voort: „Evenwel ik heb slechts een voorwendsel geschonken; een voorwendsel is weinig beteekenend, zoodra het als voorwendsel openbaar is. Dit is hier het geval. Het was een voorwendsel. Reeds gisteren was het voorwendsel twijfelachtig, dat het totstand voor deze wetten was praediciëren, dat menand zal verhooren, dat men

als normaal te beschouwen. Hetgeen men uit mijne rede ontleende was een voorwendsel, ook dewijl het gevaar, dat ik in de algemeene omstandigheden aanwees, niet geringer, maar grooter was dan hetgeen het gouvernement ziet in de gebeurtenissen sedert December.“

En nu scheen het niet genoeg, op die wijze de wetsvoordragt in een valsch licht te hebben geplaatst; — men moest, niettegenstaande eene gegronde bestrijding reeds was voorafgegaan, nog eens herhalen: „bij de „behandeling dezer voordragt moest worden herinnerd „aan die onoverdachte en overdrevene bezuiniging, die „in de oorlogsuitgaven na 1848 heeft plaats gehad.“

Herinneringen aan 1848 behooren tot de eigenaardigheden van de anti-revolutionnaire partij; bijv. aan Augustus 1848 als het kerkelijke zaken betreft.

Verhoging van oorlogsuitgaven — opdat geen belastingvermindering plaats grijpe; — maar ook opdat het leger aan de anti-revolutionnaire partij erkentelijkheid verschuldigd zij.

Geen waakzame zorg voor aanval van buiten, maar strijdvoering tegen beginsels, niet slechts met geestelijke wapenen, maar ook met kanonnen: — kerkelijke verschillen en politieke twisten houden de behoefte aan militaire magt levendig.

De taktiek was om de leden der constitutionnele partij tot afstemming te dwingen; maar nu de Regering het bezwaar wegnam, moest het van hare zijde heeten *condescendance* en van de zijde der constitutionnele partij eene *retraite honorable*. Het doel heiligt de middelen, meent de anti-revolutionnaire partij. Welligt heeft het hoofd der anti-revolutionnaire partij zich te zeer bloot gegeven door aanhaling van het spreekwoord: *Il ne faut pas casser les vitres*.

In een Protestantsch tijdschrift, de „*Godgeleerde bijdragen*,“ wordt, bij eene boekbeschouwing over het werk van Ds. C. W. Pape: *Het Protestantisme en zijne betrekking tot den Staat*, het volgende gezegd:

„Wij veroorloven ons slechts ééne aanmerking. Zij betreft het beweren, dat het Protestantisme, tot zijn blijvend vormelijk bestaan, behoefte heeft aan ondersteuning en deze van den Staat billijk verwachten mag. Wij meenen, op grond van de geschiedenis, dat de Staat voldoende ondersteunt, indien hij in alle opzichten regtvaardig blijft, en dus noch de eene noch de andere partij in een gemengd land als het onze zijdelings of registreels achterstelt. Wat de geldelijke ondersteuning betreft, mogen wij zelfs niet verbergen, dat de belangstelling der individus te grooter wordt, naarmate zij zelve zich zedelijk verplicht zien tot het brengen van offers. Ieder zij vrij in zijne belijdenis, en zie haar door niets belemmerd: maar de middelen tot hare uitwendige instandhouding moeten de vruchten van zijne eigene liefde zijn. En waar de waarheid woont, is zij ook een boom, die rijke vruchten geeft. Van de regering te verwachten, wat deze aan allen gelijkelijk zou moeten toestaan, ondersteunt onzes inziens eene afhankelijkheid van de regering, die gevaarlijk kan worden en meer uitbluscht dan eigen werkzaamheid in het leven roept. Indien er slechts geene veranderingen gewettigd worden, moet de eenvoudige waarheid overheerschen; maar in den vorm van den tijd, waarin zij hare kracht openbaart.“

Ook de *Fakkel* geeft eene karakterschets van de thans bestaande partijen in Nederland. Zij deelt partijen of bestanddeelen der Nederlandsche

1o. de Roomsche; 2o. die der idealistische; 3o. die der anti-revolutionnairen; 4o. die der liberalen.

Wij willen uit de karakterschets de partijen kennen. Men zou zeggen, dat de Roomsche partij, van de tische, idealen, overtuigingen, en de overige zich toch wel Roomsche, en de idealistische partij, van de bereiking van het doel, dat wilken, met de overige partijen, den Nederlandschen Staat, en de overige, in het leven te roepen. En om zulks te bereiken, moet het historisch wel en wettig bepalen worden in den weg geruid, en al wie dit tegen zoekt te worden gemaakt. Doch te zwak op zich zelf, om het groote werk ten uitvoer te kunnen brengen, grijpen zij met vreemde de broederhand aan, die hun door de Roomsche partij in schijnbare opregtheid wordt toegereikt. De idealistische

liberalen laten, gelijk alle idealisten, zich uiterst gemakkelijk, ook door zich laten bedriegen. Zal wel daaraan toe te rekenen zijn, dat zij in de laatste jaren bij ons te lande zoekten een wonderlijke, om niet te zeggen, erbarmelijke rol hebben gespeeld, op alles ja en amen zeggende, wat hun aanvoeder Thorbecke deed, al waren het ook de schreeuwendste onrechtvaardigheden, als dezelve maar blijkbaar dienden om de hervormden te vernederen en de Roomschen te verheffen, — of om die van hunne partij de magt in handen te spelen en ze aan de hand van hunne tegenstanders te ontwerpen. Zoo hebben zij tot steun verstrekt voor de Roomsche partij, en, met verlooping van hun eigen beginsel, aan die partij den weg helpen banen tot het verkrijgen eener kerkelijke onafhankelijkheid, die nit haren aard tot kerkelijke oppermagt moet leiden. De idealistisch-liberale partij in Nederland is in ons oog eene dwaaze partij.

Er is nog een vierde, wij durven niet zeggen partij, maar bestanddeel der Nederlandsche natie; doch die door den nood gedrongen, zich thans tot partij moet verheffen. Wij gebruiken het woord verheffen met opzet, omdat zij, die dat bestanddeel uitmaken, zich slechts aan elkander behoeven aan te sluiten, om hun geest tot de heerschende te maken in Nederland. Hun geest is de Protestantische tegenover de Roomsche, — is de liberale tegenover de valscheijk zoogenaamde orthodoxie, en is de historisch Christelijke tegenover het idealistisch-liberalisme. Wat houdt hen nog steeds verwijderd van elkander, die het bedoelde bestanddeel der Nederlandsche natie helpen uitmaken? De deugdelijkheid van hun beginsel, het individuele bewustzijn hunner zedelijke kracht. Men zegt, dat bij hen geen liefde is; zekerlijk geen partijzuchtige, geen wraakgierige, geen bloot idealistische liefde. Men zegt, dat bij hen geen kracht is; zekerlijk geen affectatie van kracht, geen ijdele zelfverheffing, geen belagchelijke blufferij. Wat? Zou er bij die duizend en tienduizend talen in Nederland geen kracht bestaan, die ieder op zich zelf uitmaken het orgaan van het historisch-beste deel der Nederlandsche natie.

De juistheid van de verdeeling en van het karakter der staatkundige partijen in Nederland aan het algemeen oordeel overlatende, bepalen wij ons, voor dit oogenblik, met de aandacht te vestigen op het protestantsch-liberale-historisch-christelijke (?) bestanddeel der Natie.

Buitenland.

ENGELAND.

Per telegraaf heeft men berigt, dat in de avond-zitting van het Lagerhuis van den 3 dezer, de voorzitter lezing heeft gegeven van het volgende minzame antwoord der koningin, op het adres haar door het Huis aangeboden: „Ik dank u voor uw adres, dat van uwe getrouwheid en ijverige pligtsvervulling getuigt. De uitdrukking uwer gevoelens bij deze gelegenheid strekt mij tot eene aangename voldoening, en ik reken met vertrouwen op uwe medewerking bij de uitvoering der maatregelen, welke ik zal noodzakelijk achten voor de eer mijner kroon en voor de welvaart mijns volks.“

Gelijksoortig antwoord is aan het Hoogerhuis gegeven. De beide Huizen zouden binnen weinige dagen wegens het Paascheest tot het laatst van April uiteengaan. De ontvangsten van het 1ste kwartaal van dit jaar zijn minder voldoende dan die van het vorige jaar. Men schrijft dit toe aan de verhoging van het income tax. De toelagen zijn evenwel met 100.000 pond en de accijnsen met 400.000 pond vermeerderd. De vermindering van het geheel bedrag is echter minder groot, dan men gevreesd had, dat het geval zou zijn, ten gevolge van de vele verminderingen der belastingen, waartoe in eene vorige zitting was besloten.

— Uit Portsmouth meldt men, dat de James-Watt, van 30 stuk, van daar naar de Oostzee vertrokken was, om zich onder de bevelen van den vlootvoogd Napier te stellen. De Miranda is van daar te Sheerness teruggekeerd, zwaar beschadigd door het ijs, waartusschen dat schip zich bevonden heeft, toen het de vesting Beval wilde opnemen. Bij die gelegenheid is gebleken, dat het Russische smaldeel van Beval, bestaande uit tien linesschepen, in den afgelopen herfst, voor het begin van de vorst, die plaats verlaten had. De admiraal Gorry had zich reeds bij de vloot van den admiraal Napier vereenigd en het anker geworpen te Portsmouth.

— Uit Dublin meldt men, dat Donderdag 11. een Russisch vaartuig dat tot in de haven van Waterford wilde binnenkomen, het vuur der vesting Duncannon heeft moeten dorstaan en prijs verklaard is. Schipper en scheepsvolk wisten volstrekt niets van de oorlogsverklaring. Het vaartuig, dat met graan beladen was, kwam van de Zwarte Zee en bevindt zich thans in de haven van Waterford. De kapitein en de manschappen worden krijgsgevangen gehouden.

FRANKRIJK.

Het wetgevend ligchaam heeft zich den 3den dezer bezig gehouden met de beraadslaging over de gedane aanvraag tot vervolging van het medelid, den heer de Montalembert. De heer Baroche, voorzitter van den Staatsraad, heeft het eerst het woord gevoerd, om eenige punten van het rapport der Commissie in een ander daglicht te stellen. Verschillende sprekers hebben zoo vóór als tegen de vervolging het woord gevoerd. Sommigen hebben dit gedaan met de meest mogelijke bedaarheid, ten einde alle verbittering voor te komen; maar anderen hebben de vervolging met kracht ondersteund, ten einde van hunne gezindheid voor het bestuur te doen blijken. Zij hebben zich dus van hevige uitvalen tegen den heer de Montalembert niet onthouden. Zij, die tegen de vervolging gestemd waren, hebben voor-

namelijk daarop gewezen, dat de heer de Montalembert tot de openbaarmaking van den brief niet was medegewerkt, noch verlof daartoe had gegeven. De heer de Roche Jacquelin, die, gelijk men weet, tot de legitimisten behoort, heeft niet ontkend, dat hij den brief afkeurde, maar hij wees op de groote diensten, die de heer de Montalembert aan de zaak van de maatschappelijke orde en zelfs aan de van Napoleon, had bewezen. Hij voegde er daarom bij: Ik vergeet liever boetedigingen dan bewezen diensten. Hij hield zich aan de ontkening van den heer de Montalembert (dat hij tot de openbaarmaking van den brief zou hebben medegewerkt) en liet er op volgen, ik geloof aan het woord van anderen; omdat ik veracht het men aan het mijne geloof hecht. Den volgenden dag zou de beraadslaging worden voortgezet. Men verwachtte, dat alsdan de heer de Montalembert zelf het woord zou voeren. Wat er gemeld is dat hij een gehoor bij den keizer zou gevraagd hebben, blijkt al weder ongegrond te zijn gebleven. Onder de tweedehouders merkte men op den heer Berrijer, vroeger een zoo verdienstelijk en beroemd lid van de kamer der afgevaardigden. Men zegt, dat, zoo het verlof wordt verleend, de heer Berrijer, een bekend legitimist, de verdediging van den graaf zal op zich nemen.

De keizer en de keizerin hebben den 1 April de werkzaamheden aan het nijverheids-paleis bezocht. De keizer heeft al de werkplaatsen gelijkvloers en op de eerste verdieping doorgelopen, omringd van een groot aantal werkheden, middekerwijl bleef de keizerin alleen in haar rijtuig zitten en onderhield zich minzaam met de werkheden, die zich om het rijtuig hadden geschaard. De keizer gaf bij zijn vertrek 2000 francs aan den directeur, om onder de arbeiders te worden verdeeld.

— De keizerin, den vooruitgang der nijverheid willende aanmoedigen, en verlangende de fransche voortbrengselen met eere te zien prijken op de tentoonstelling van 1855, heeft bepaald, dat een wedstrijd zal worden geopend tusschen uitsluitend fransche fabrikanten voor het maken van een robe-garnituur van Engelsche kant, en van een ander van zwarte zoogenaamde chantilly-kant.

Een bijzonder schrijven van Parijs houdt in, dat er aan de afkleeving van den generaal Forez, die de reserve van het leger van het Oosten uitmaakt, bevel gegeven is, om te vertrekken. Het geheele eerste convooi, uit 20000 man is reeds zeewaarts vertrokken. De Regering zou besloten hebben, aan het Wetgevend Ligchaam een ontwerp voor te stellen, om het contingent van de tizing van 1854 in plaats van zoo als gewoontijk op 80.000 man op 140.000 man te bepalen. Men houdt zich bij voortdaring bezig met de samenstelling eener keizerlijke garde. Ook spreekt men van de oprigting van eene garde, die slechts uit 100 man zou bestaan, die den keizer zullen moeten volgen, wanneer hij uitgaat, en dag en nacht voor zijne vertrekken zullen moeten waken. Die bijzondere lijfwacht zal geen oogenblik afwezig mogen zijn. Elk der manschappen zal 1200 francs genieten.

Zoodra de Engelsche troepen Parijs zullen bezoeken, zullen de guides en de jagers hunne kazernes ontbreken, en in de velden van Mârs en in de Elyseesche velden kampen, ter eere van hunne Engelsche wapenbroeders.

— Het hoofdbestuur van de Israëlieten in Frankrijk heeft zich tot den keizer gewend met het verzoek, dat de bescherming, die Frankrijk aan de christenen van het Turksche rijk verleend, tot de Israëlieten, die aan het Ottomaansche bewind onderworpen zijn, moge worden uitgestrekt.

BELGIE.

De *Indépendance* berigt, dat het plan gevormd is, om te Brussel, bij gelegenheid der aanstaande Septemberfeesten een congres te houden van kunstenaars uit alle landen, alwaar inzonderheid over de beste middelen tot vorming en aanmoediging van kunstenaars zou worden beraadslaagd.

— Bij den Senaat is reeds ingekomen het ontwerp van wet tot goedkeuring van het handelsverdrag en de letterkundige overeenkomst, tusschen België en Frankrijk gesloten. Zij zijn aan commissiën gezonden, om te worden onderzocht. De Senaat heeft zich zonder discussie voor de begroting voor oorlog vereenigd en ook het ontwerp aangenomen tot het verleenen van een crediet van 170.000 francs, tot uitbreiding der telegrafische lijnen.

In de Kamer van Vertegenwoordigers zijn de algemeene beraadslagingen gehouden over de begroting van financiën. De heer Osy en Dumortier hebben die gelegenheid te baat genomen, om zich te beklagen over den staat van 's Rijks geldmiddelen. Volgens die leden heeft de schatkist eene vlottende schuld van 29 millioenen, hetgeen zij toeschreven aan het vorig ministerie en aan de kamer, die de zwakheid gehad had, om vele uitgaven voor openbare werken toe te staan. Zij wezen op die voor de ijzeren spoorwegen, voor de kanalen en vooral op die voor de Maas, van den anderen kant werd daartegen opgemerkt, dat het vorige ministerie het eenige geweest was, die de groote gouvernementale zending had vervuld, om de gewone inkomsten van den staat te vermeerderen en de gewone uitgaven van het land te verminderen. De heer Osy heeft voorgesteld, om in de financiële moeilijkheden van het oogenblik te voorzien door 10 procenten op al de belastingen uit te schrijven. Dat voorstel schijnt in de Kamer weinig bijval te hebben gevonden. Er zijn door andere leden andere middelen aan de hand gegeven, zoo als bijv. het tegengaan en onmogelijk maken van sluikerij of van ontduiking van bestaande belastingen, het aan patent onderwerpen van vreemde naamlooze maatschappijen, voor het geval dat hare vestiging in dit land werd toegestaan; het vorderen van een borgtocht van zekere openbare ambtenaren. De Ministers van Financiën en van Openbare Werken hebben die leden beantwoord en de daadzaak van de moeilijke financiële omstandigheden niet ontkend. De Minister zeide o. a.: dat, zoo men in tijd van rust verkeerde, de toestand niets

schrikbarends zou opleveren, maar dat nu zeer ongelijken tijd te gemoet. De staatkundige omstandigheden zullen wel met regerings België treffen, maar een deeligen invloed op de ontwikkeling van den openrijckdom en van de nijverheid uitoefenen. Zoo worden reeds geene orders gezonden tot het vervaardigen van werktuigen. Binnen weinige maanden is het dus te verwachten, dat er een k. vijning in de nijverheid ontstaan en daeruitgevolge eene vermindering in de vangsten van den Staat. Het was duidelijk dat het ongelijk was, om met besturen voort te gaan, zonder vooraf met eene zoo groote ontwikkeling der openwerken. Hij was dan ook op het voorstellen van een middel bedacht; maar keurde in de hoogste mate af leggen eener belasting, op welke wijs ook, op de re van den Staat.

DUITSCHLAND.

Het *Journal du Limbourg* bericht niets meer van aankomst der Prussische troepen te Maastricht, Roermond en Venlo. Het blad heeft dus blijkbaar zijne lezers om tuin geleid, of is mislen geworden. Het was de eerste April. Maar het is, in de tegenwoordige staatkundige omstandigheden, van den inzender of den schrijver niet prijzenswaardige handwijzen, geruchten te brengen, die op den geest der ingezetenen, zoudten kunnen werken, of die tot onrust aanleiding kunnen geven.

PARMA.

Het Regeringsblad bevat het volgende besluit: „Wij, Maria Louisa van Bourbon, enz., „Aangezien het den Almachtigen God behaagd is onzen veelgeliefden echtgenoot en soeverein, Karel hertog van Parma, Piacenza en aanhoorige Staten, zich te roepen, brengen wij de noodlottige tijding van ter kennis van de onderdanen dezer Staten, en wij onzen veelbeminden zoon Robert tot hertog der Staten uitroepen, verklaren wij, dat wij gedurende minderjarigheid de regering zijner landen op ons ne Te dien einde hebben wij bepaald gelijk wij bepalen deze:

• Art. 1. De Staatsminister (Ward) voor het hertog huis en hof, en de ministers van Staat, thans in de zaken hanteerend nederleggen.

• Art. 2. Het beheer van den Staat is voorloopig te trouwd: het departement van gratie en justitie, aan commandeur Henri Salati, het departement van inlandische zaken, alsmede *ad interim* dat van buitenlandse zaken, aan den markies Joseph Pallavicini; het departement van financiën, aan den president der rekenkamer, de mandeur Antonio Lombardini.

• Art. 3. In al wat betrekking heeft op den geweststaatsraad wordt geene verandering gelragt. Onze smart wordt verzacht door de zekerheid, dat de onderdanen dezer Staten aan onzen zeer teederlijk bemind zoon en soeverein hunne onwrikbare trouw zullen bewijzen, terwijl wij hun de verzekering geven, dat wij heste pogingen zullen aanwenden voor hunne welvaart hun geluk.

• Gegeven te Parma, den 27 Maart 1854.

• MARIA LOUISA.

De hertogin zal voortaan in de uit te geven statuten den titel voeren van Louisa-Maria van Bourbon, regent der Staten van Parma, voor den hertog Robert I.

Uit Turijn schrijft men van 30 Maart, dat een personen, die wegens staatkundige redenen uit het hertog Parma waren ontkomen, derwaarts teruggekeerd zoodra zij de tijding ontvingen van den moord des hertogs. Omtrent de eigenlijke drijfveer tot die misdaad was te niets zekers bekend, maar velerlei geruchten in omloop.

TURKIJE.

De laatste ontvangen telegraphische berichten zijn de volgende:

MARSEILLE, Dingsdag, 4 April. (na het gisteren gedeelde.) Nechet Bey was in Konstantinopel aangekomen. De Schaik ul-Isham en Rifat-Pacha waren afgereisd. Grieksche gezant Metaxas had zijne passen ontvangen. Staatsraad had besloten, dat hij onverwijld moet trekken. De gisting in de Grieksche provincien was toenemende.

ATHENE, Vrijdag, 31 Maart. In Epirus en Thessalië duurt de strijd met de opstandelingen nog steeds. Twee vestingen, ook de stad Suli, waren ingenomen. Prevesa was in staat van blokkade gesteld. Het door de ministers van financiën en justitie aangenomen is niet aangenomen.

LONDEN, Dingsdag 4 April. De *Times* zegt, dat van Mecklenburg-Strelitz (gisteren reeds gemeld) een handigen brief des Czaars voor den koning van Pruisen heeft overgebracht, als antwoord op den door den koning van Pruisen naar Petersburg overgezonden brief. In dat schrijven moet keizer Nicolaus zich bereijden, dat, bijaldien Frankrijk en Engeland er in meewerken, de algemeene gelijkstelling van alle christenen, bij tractaat te doen bepalen, de Donau-vorstendommen worden ontruimd op hetzelfde tijdstip, dat de verboden vloeten de Zwarte zee zullen verlaten.

— Het meest gewichtige telegraphische berigt, dat ontvangen is, is zeker het laatste, maar waarschijnlijk af van de vraag of het eene waarheid zij en niet een gerucht. Het berigt is, dat Engeland en Frankrijk in den tegenwoordigen tijd zaken met dat aanbod van Rusland zouden gaan onderhandelen.

— Over de Oostersche verwickelingen zijn er den over-
gens weinig bijzonderheden, waarop ten minste staat te
maken is, mede te deelen. De *Allgemeine Deutsche Zeitung*
beheeft een schrijven uit Weenen van 29 Maart, houdende
dat de Oostenryksche krijgsvelden, die nu hand in greep
van Hongarije bevinden, over den Donau nabij de zuido-
oost. brug zouden geslagen hebben. Dat blad beschouwt

Opgemerkt: Thans bepalen de Russen zich bij het naauwkeurig afstellen der Turken, die Kalfat bezet houden. Zij hebben zich echter bewaard om niet te sterfken in de daarin volgende dagen als echter de Russen de Kalfat bezet hebben.

Een brief uit Wenen in de *Kölnische Zeitung* geplaatst, verzekert dat de gezanten der vier mogendheden hante bijeenkomsten te Wenen hebben hervat met het doel een protocol te teekenen, dat de grondslagen voor den later te sluiten vrede zou moeten inhouden.

Z. M. heeft den heer J. P. van der Meulen, te Griekenland, te Rotterdam, de concessie van de eigendoms- en erfpacht-recht van de plassen, behoudens ieders regt, daarvoor ook betreffende het eigendoms-regt van den Staat, concessie verleend tot vroomgmaking van de Legmeerplassen, en is de bevoegde commissie ter vervaardiging van een nienw plan tot vroomgmaking dier plassen ontbonden, en zijn mitsdien de leden

hier commissie eervol ontslagen, onder dankbetuiging voor de uitmuntende wijze, waarop die commissie hare taak heeft vervuld.

Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan de navolgende predikanten, als aan: P. M. Deerns, pred. bij de Herv. gem. te Heeswijk c. a., ingaande 1 Julij; T. A. Romein, pred. bij de Herv. gem. te Harkstede c. a., ing. 1 Julij; J. van Kuyk, pred. bij de Herv. gem. te Dokkum, ing. 1 April; S. C. Klinkhamer, pred. bij de Herv. gem. te Wijngaarden, ing. 1 Julij; J. C. Mohr, pred. bij de Herv. gem. te Warmerhuizen, ing. 1 Julij; J. Meijer, pred. bij de Herv. gem. te Midwolde en de Leek, ing. 1 October; A. J. Diemont, pred. bij de Herv. gem. te Ameide en Tienhoven, 1 Julij.

Op den 4den dezer is door den Minister van Binnenlandse Zaken ingetrokken de concessie, op den 26sten October 1852 aan den heer J. H. Graswinkel, te Delft, verleend tot het graven van een kanaal uit de grachten van Coevorden, ten oosten van Dalen, door de Noord- en Zuidbarger vennen tot de grenzen van Hannover.

(S. Cl.)

Uit de aan het Departement van Financien ingekomen opgave van de opbrengst van den suiker-accijns over het tijdvak van 1 October 1853 tot 1 April 1854 blijkt, dat de afschrijving bedoeld bij art. 3 der wet van 26 April 1852, houdende nadere bepalingen nopens den accijns op de suiker, geene vermindering behoeft te ondergaan en deze dus voor het tijdvak van 1 April — 1 October 1854 onveranderd behouden blijft.

(St. C.)

Gisteren middag heeft de Heer Mr. J. C. Faber van Riemsdijk, deken der orde van advocaten, een groot diner aangeboden aan den voorzitter en de leden van den Hoozen Raad, benevens aan den Procureur-Generaal bij gemeld collegie.

Door het buitengewone drukke bezoek, zal de Tentoonstelling van de beroemde schilderij van Louis Gallait, voorstellende de laatste eer bewezen aan de lijken van de Graven van Egmond en van Horne, nog worden verlengd tot den 17 April.

Men verneemt dat J. Verbeek, te Wateringen, gisteren namens de wed. Goeijenbier aldaar, de eerste nieuwe aardappelen aan HH. MM. den Koning en de Koningin heeft aangeboden.

Het schip *Watergeus*, van de 's Gravenhaagsche reederij is gisteren morgen in goeden staat te Brouwershaven binnengekomen, zijnde dit het schip, waarvan in de Engelsche dagbladen, melding is gemaakt, van de reis binnen 87 dagen van Liverpool naar Sidney, en Australië, te hebben volbragt.

Aanstaanden Vrijdag, den 7 dezer, zal er in den Kon. Holl. Schouwburg alhier, eene voorstelling plaats hebben ten voordeele der armen. Bij die gelegenheid zal worden opgevoerd het toneelspel: *Gaston van Frankrijk of de Man met het ijzeren masker*.

Bij Koninklijk besluit van 15 Maart jl. is voor de hoofd- en verdere officieren, onderofficieren en manschappen een nieuw model chacots vastgesteld en wordt het dragen van een hoed door de officieren afgeschaft, welk besluit voor de officieren met 1 Nov. a. s. van kracht zal zijn en voor de onderofficieren en manschappen, wanneer het vroeger model chacots zal zijn uitgeput.

Ofschoon dit bericht reeds vroeger door ons is medegedeeld, moeten wij onzen lezers thans melden, dat de heer mr. P. van den Heuvel een brief aan *de Tijd* heeft gerigt, waarbij hij verklaart, dat het zijn opregt verlangen is, bij de aanstaande verkiezing niet meer in aanmerking te komen; omdat hij zich overtuigd houdt, dat hij als lid der Tweede Kamer, aan de betrekking, waarin hij thans werkzaam is, niet die zorg en die studie zou kunnen wijden, welke de dienst der justitie regt heeft te vorderen.

Volgens den staat van de opbrengsten van den Hollandischen IJzeren-Spoorweg, gedurende de maand Maart 1854 zijn langs die linie vervoerd 76,319 reizigers, waarvan de opbrengst heeft bedragen f 72,828; de opbrengst der goederen was f 14,313.02; totale opbrengst f 87,141.02.

Rotterdam, 5 April. Gisteren avond had alhier in de concertzaal, in de Bierstraat, eene algemeene Vergadering plaats van aandeelhouders in het te dezer stede op te rigten matrozen-logement. De heer P. H. Tromp, President der Commissie, opende de vergadering met eene rede, waarin hij mededeelde: dat, nadat het plan tot het oprigten van een zeemans-logement was ontworpen, van allerwege bijdragen zijn toegestroomd; aan aandeelen is ingeschreven voor f 73,750, waarvan reeds 25 pCt. is gestort; daarenboven heeft het gemeentebestuur, onder zekere voorwaarden, een stuk gronds aan het zoogenaamde Nieuwewerk, groot ongeveer 1500 vierkante ellen afgestaan: dat reeds door den architect, A. W. van Dam, de tekening en het bestek van een zeemanshuis ontworpen is, waarin voorloopig 72, en later, zoo noodig, 131 zeelieden zullen kunnen worden gehuisvest; en dat alzoo na afloop van de eerste voorbereidende maatregelen een bestuur te worden verkozen. Bij acclamatie werd daarna, op voorstel van den heer Obreen, besloten de tegenwoordige commissie te benoemen; vervolgens werd een brief voorgelezen van de heeren C. Vlierboom en H. van Rijke-

vorsel, ten geleide van een standbeeld van onzer grooten zeeheld de Ruijter, die, volgens hun verlangen, in de groote zaal van het zeemanshuis zal worden geplaatst. Nadat de vergadering nog eenige punten had behandeld, dankte de heer A. van Rijkevorsel Ilz., het bestuur voor de door hetzelfde als commissie reeds genomen moeite; spreker werd daarop door den president bedankt, daar hij, als president van de Kamer van Koophandel en Fabrieken alhier, de eerste impulsie aan de zaak had gegeven.

Utrecht, 4 April. Aan de Hoogeschool alhier zijn gepromoveerd; den 1sten April, de heer J. L. D. E. van Bienen, van Amsterdam, tot doctor in de beide regten, met theses, en den 3den April, de heer J. C. ten Noever de Brauw, van Woerden, tot doctor in de geneeskunde, na verdediging zijner *dissertatio medica Inauguralis continens quedam de spina Befida et Hydrocephalo congenitu, praemisso Casu*.

Zutphen, 4 April. Aan den Raad dezer gemeente zijn gedaan de volgende voorstellen. 1°. door de Kamer van Koophandel en fabrieken, tot daargestelling van een beurtveer van hier op Zaandam en Alkmaar. 2°. door de commissie van bestuur van het Patronaat voor minvermogens, tot uitvaardiging eener verordening, omtrent de inrigting en bouwvord der woningen voor minvermogens, ten einde de gezondheid onder die klasse te bevorderen en aanstekende ziekten tegen te gaan. Dit voorstel was vergezeld van eene aanbeveling der plaatselijke commissie van geneeskundig toezicht. 3°. door het Depart. der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, tot uitbreiding der teekenschool, voornamelijk in het belang der handwerkslieden.

D Twello, 3 April. In de Raadsvergadering van heden werd door den voorzitter voorgesteld, om Z. M. den Koning te danken voor de wekelijksche voorlezingen over den wetenschappelijken landbouw, door den heer heer Raauwenhof, zoo hier, als te Voorst, gedurende dezen winter, namens Hoogstedenzelen gehouden en Z. M. tevens te verzoeken den volgenden winter bij vernieuwing in die gunst te mogen deelen. Het eerste gedeelte van dit voorstel werd aangenomen en ter uitvoering aan B. en W. opgedragen.

De heffing eener belasting op de honden, ten tweede male met aanmerkingen van Ged. Staten teruggekomen zijnde, heeft de Raad besloten, vooreerst die zaak te laten berusten.

Het request van den heer de Bruijn, med. doctor te Voorst, ondersteund door een request van den heer Schimmelpennink v. d. Oije, c. s., om verhooging van tractement, werd, na langdurige discussiën, met 8 tegen 4 stemmen afgewezen; niettegenstaande de meerderheid der commissie, in wier handen het gesteld was, zeer uitvoerig de nookzakelijkheid eener tractementsverhooging had trachten te betoogen. Alspo is het te weuschen, dat de Raad tot het beroepen van een' ambst-doctor te Wilp, tegen een behoorlijk jaarlijksch tractement moge overgaan.

Middelburg, 4 April. Niettegenstaande wij alhier drie couranten bezitten, *de Middelburgsche, de Provinciale Zeeuwsche en de Ekster*, zal er met 15 April a. s. een Weekblad verschijnen getiteld *De Telegraaf*. Dit blad stelt zich ten doel, trouwe verslagen te leveren van de Russisch-Turksche quaestie, met het oog op ons Vaderland, getrokken uit de geloofwaardigste bronnen.

Er heerscht hier thans veel bedrijvigheid tot het in gereedheid brengen van de kaserne, daar tegen Mei een Bataillon Infanterie alhier verwacht wordt; waarvan een Kompagnie te Veere gedetacheerd zal worden. Sedert jaren zijn wij slechts in het bezit van één Detachement van het garnizoen uit Vlissingen geweest. Deze maatregel zal veel bijdragen tot opbeuring van deze reeds lang kwijnende stad.

Groningen, 4 April. De gemeenteraad heeft in de zitting van den 1sten dezer bepaald, dat te dezer stede voortaan in Mei eene kermis zal worden gehouden, doch dat de 28 Augustus de gedenkdag van het ontzet dezer stad in 1672, tevens jaarlijks met volksfeesten, enz. zal worden herdacht.

Prijs-Courant der E. Effecten.

AMSTERDAM, 5 April 1854.

Nederland. Pct.	Rusland.	Pct.
Ned. W. Schuld. 2 1/2	Hope 1798/1816	5 98 1/2
Dito Certificat. 3	Dito 1828/1829	5 98 1/2
Dito Dito 4	Cert. 1831/1838	5
O. I. Leening. 4	Dito Dito	4 1/2 76 1/2
Amort. Syndic. 3 1/2	Dito Hope	4
Hand. Maats. 4 1/2	Dito Stieglitz	4 70
	Dito dito 5e Ser.	4
Belgie.	Inscr. Assig.	6
Certificaten. 2 1/2	Certific. dito.	6
D° Rothschild. 2 1/2		
Frankrijk.		
Obligatiën. 8	Polen.	
Spanje.	Obligatiën. 4	59 1/2
Nieuwe. 1	Oostenrijk.	
Dito Sutenl. 3	Metalliek. 5	56 1/2
D° Binnel. 3	Dito bet. Amst. 5	73 5/8
Bew. Sp. Com.	Dito letter B. 5	73 5/8
Amort. Schuld.	Dito 1847. 2 1/2	29 1/2
Portugal.	Dito 1851/1852. 2 1/2	29 1/2
Londen nieuwe. 5		
Dito uitgest. 4		

Polen Loten fl 600. f 127; Braz. hij Roths. p. s. 5 pct. 88 1/2; Philad. Bank-act. 3 1/2; Mexic., te Lot 3 pct. 22 1/2; dito Onb. 22 1/2; Gren. Lond. p. s. 100. 2 1/2 pct. 15 1/2; Peru 4 1/2 pct. 52, 1/2.

Tot aanzienlijk hooger prijzen was de handel heden buiten woon levendig, hebbende er in alle fondsen veelvuldige orders plaats gehad, die de prijzen merkbaar deden vooruit g. Holl. en Oostenrijksche fondsen zijn het meest gerezen.

FRANKFORT, Dingsdag 4 April. Metall. 5 pct.

Spanje binn. 3 pct. 31 1/2; dito 1 pct. 16 1/2.

LONDEN, Dingsdag 4 April. Consols op tijd 86 1/2, 86 1/2.

Mexic. N. 3 pct. 23 1/2, 23 1/2; Peru N. 4 1/2 pct. 54, 54.

Gren. 2 pct. 16 1/2, 16 1/2; dito Uitg. 5 1/2, 5 1/2; Sardinie 5 73, 73; Spanje 1 pct. 17, 16 1/2; dito 3 pct. buit. 34, 34.

Certificaten 3 1/2, 3 1/2; Russen 4 1/2 pct. 76, 76; dito 5, 5.

88, 88; Holl. 4 pct. ex d. 82 1/2, 82 1/2; dito 2 1/2 pct. 54, 54.

Er zijn gunstige berichten uit B. lijn ontvangen.

PARIS, Dingsdag 4 April. Fr. 4 1/2 pct. op t. 88, 88.

dit 3 pct. op t. 62.45; Sp. Binn. 3 pct. 31 1/2; dito 1 pct. 16 1/2.

WEENEN, Dingsdag 4 April. Metall. 1852 5 pct. 9, 9.

dito lett. B. 107; N. Leening 87; Lot. v. fl. 250 1/2.

Lomb. B. Act. 99; Bankactiën 1110; Zilver 40; W. Londen 13.57; Parijs 168.

Bij de plaats gehad hebbende uittoting der oude staatschuld is uitgekomen serie 107, bevattende 2 1/2 pct. B. Obligatiën, alsmede losbare Milanische obligatiën serie

Advertentiën.

De ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY, hebben eene bewonderenswaardige genezing ten gevolge van een zeer of open been. Uittreksel uit eenen brief den heer C. Pollart, droogist te Devenport Catharina no. 30 gedagteekend 19 Mei 1853. Aan den professor loway: „Mijnheer de heer Blanker te Charlottestree Devonport, was sedert zeven jaar lijdende aan eene in het regterbeen, hij beproefde alle bedenkelijke middelen te vergeefs. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot zalf en pillen, waar door hij binnen weinige weken genezen en thans bevindt hij zich in den besten staat gezondheid.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes Pillen à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 6.75, f 20.50. Potjes Zalf à f 0.80, f 1.85, f 3.00, f 13.85, f 20.95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij C. VAN DORT, te 's Hage; bij B. ADAMA, te Amsterdam; bij de Wed. A. P. MILIUS, te Utrecht en bij J. S. MAN, Hoofd-depôtthouder te 's Bosch, alsmede te Strand 244, HOLLOWAY'S Etablissement.

K. FUHRI te 's Gravenhage heeft alom verzonden:

PROSPECTUS

VAN EEN

NIEUW BOEK- EN PLAATWERK,

GETITELD:

DE OORLOG.

Geschiedenis der tegenwoordige Krijgsgebeurtenissen in Europa

IN TAFERELEN BESCHREVEN DOOR

T. VAN WESTHRENE, W^z.

UIT TE GEVEN IN GROOT FOLIO FORMAAT (DRIE KOLOMMEN),

MET EEN GROOT GETAL

OPHELDERENDE HOUTGRAVUREN.

Prijs bij Intekening 20 cents voor ieder vel druks.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.